

Sygn. akt III CZ 3/15

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster (przewodniczący)

SSN Antoni Górski

SSN Krzysztof Pietrzykowski (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku C. Ś.
przy uczestnictwie K. Ś.
o podział majątku wspólnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 19 lutego 2015 r.,
zażalenia uczestniczki
na postanowienie Sądu Okręgowego w K.
z dnia 12 listopada 2014 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. postanowieniem z dnia 12 listopada 2014 r. odrzucił skargę kasacyjną uczestniczki postępowania od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie o podział majątku wspólnego. Podkreślił, że w apelacji K. Ś. od postanowienia Sądu Rejonowego w K. z dnia 31 grudnia 2013 r. wartość przedmiotu zaskarżenia została wskazana na kwotę 193.876 zł, co odpowiadało wartości majątku podlegającego podziałowi, chociaż apelacja dotyczyła dopłaty w kwocie 84.782,78 zł, zapłaty na rzecz wnioskodawcy kwoty 33.084,50 zł oraz błędnego rozliczenia nakładów uczestniczki na majątek wspólny. Jeżeli zatem K. Ś. kwestionuje prawidłowość rozliczenia nakładu wnioskodawcy na majątek wspólny, to zarzut ten dotyczy kwoty 33.084,50 zł. Z kolei, jeżeli skarżąca uważa, iż wspólne mieszkanie zostało w całości nabyte z jej majątku osobistego, to w istocie kwestionuje zasądzenie od niej na rzecz C. Ś. dopłaty w kwocie 84.782,78 zł. Wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi zatem 117.867,28 zł, czyli jest niższa od przewidzianej w art. 519¹ § 2 k.p.c.

Uczestniczka postępowania wniosła zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego, zarzucając naruszenie art. 519¹ § 2 w związku z art. 398⁶ § 2 k.p.c. Podkreśliła, że w skardze kasacyjnej podniosła przede wszystkim zarzut naruszenia przepisów postępowania, mianowicie 328 § 2 k.p.c. Istotą tego zarzutu jest kwestionowanie zaliczenia przez sądy orzekające w sprawie niniejszej mieszkania będącego przedmiotem sprawy do majątku dorobkowego, podczas gdy, zdaniem uczestniczki postępowania, lokal mieszkalny został w całości sfinansowany z majątku odrębnego K. Ś. Wartość tego lokalu wynosi 185.316 zł i została ona wskazana w skardze kasacyjnej jako wartość przedmiotu zaskarżenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2013 r., IV CSK 98/13 (niepubl.), oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego w sprawach działowych pozostaje w ścisłej zależności od wyników postępowania w tych sprawach i nie przesądza jej wartość przedmiotu podziału. Określa ją natomiast wartość przedmiotu kwestionowanego w skardze kasacyjnej

rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji. W sprawach o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami oraz w sprawach o zniesienie współwłasności i dział spadku wartością przedmiotu zaskarżenia jest wartość poszczególnych rzeczy i praw, których objęcie lub nieobjęcie rozstrzygnięciem sądu albo sposób podziału kwestionuje skarżący, a także wartość roszczeń dochodzonych w sprawie, będących przedmiotem zaskarżenia. Z reguły więc, nawet jeżeli skarżący kwestionuje orzeczenie w całości, wartość ta nie przekracza jego udziału w dzielonym majątku. Wyjątkowo jedynie, gdy uczestnik kwestionuje zasadę podziału i rzutuje to na wartość przedmiotu zaskarżenia, to może być ona wyższa. W postanowieniu z dnia 15 stycznia 2014 r., I CZ 113/13 (niepubl.) Sąd Najwyższy przyjął, że w sprawie o podział majątku, wartość przedmiotu zaskarżenia z reguły nie może przekraczać wartości udziału należącego do uczestnika tego postępowania. Jednak, gdy uczestnik zaskarża rozstrzygnięcie dotyczące roszczeń dochodzonych z tytułu rozliczenia nakładów, wartość przedmiotu zaskarżenia może być wyższa niż wartość jego udziału. Według postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 r., II CZ 16/14 (niepubl.) wartością przedmiotu zaskarżenia jest wartość konkretnego interesu, tj. roszczenia, żądania lub składnika majątkowego, którego dotyczy wniesiona skarga. Co do zasady w tych sprawach wartość przedmiotu zaskarżenia nie może przekraczać wartości udziału należącego do skarżącego. Wyjątkowo, gdy uczestnik podważa samą zasadę podziału, np. zarzucając, że dzielony majątek nie stanowi wspólności, albo gdy zaskarża rozstrzygnięcie dotyczące roszczeń dochodzonych z tytułu posiadania rzeczy wspólnej lub tytułem zwrotu pożytków, albo rozliczenia nakładów w wysokości przekraczającej wartość udziału, wartość przedmiotu zaskarżenia może być wyższa niż wartość jego udziału. Zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2014 r., V CSK 275/13 (niepubl.), tylko wyjątkowo, gdy uczestnik podważa samą zasadę podziału albo gdy zaskarża rozstrzygnięcie dotyczące roszczeń dochodzonych z tytułu posiadania rzeczy wspólnej lub tytułem zwrotu pożytków albo rozliczenia nakładów, wartość przedmiotu zaskarżenia może być wyższa niż wartość jego udziału.

Powołane postanowienia Sądu Najwyższego nie uzasadniają dokonanej przez Sąd Okręgowy z urzędu weryfikacji podanej w skardze kasacyjnej wartości

przedmiotu zaskarżenia. Sąd Okręgowy uznał mianowicie, odrzucając skargę kasacyjną, że wartością przedmiotu zaskarżenia jest kwota 117.867,28 zł obejmująca nakład wnioskodawczynie na majątek wspólny w wysokości 33.084,50 zł oraz dopłatę w kwocie 84.782,78 zł. Uczestniczka postępowania w skardze kasacyjnej na postanowienie Sądu Okręgowego jako wartość przedmiotu zaskarżenia podała natomiast kwotę 185.316 zł, wskazując, że jest to wartość lokalu. Trafny jest w tej sytuacji zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 519¹ § 2 w związku z art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Z przedstawionych powodów orzeczono, jak w sentencji (art. 398¹⁵ § 1 w związku z art. 394¹ § 1 i § 3 k.p.c.).